

STATKI KOSMICZNE

Instrukcja dla prowadzącego / prowadzącej

UWAGA:

Ćwiczenie miesza momenty narracji oraz akcji. Poszczególne fazy oznaczone są N dla narracji, A dla akcji oraz K dla komentarzy

N:

- Jest rok 2318. Świat od wieków jest przeludniony. Zasoby naturalne dawno temu zostały wykorzystane do zera, a ludzie żyją w dramatycznych warunkach. Przetrawianie rasy ludzkiej jako gatunku jest poważnie zagrożone. Naukowcy próbują opracować nowe metody, aby ocalić ludzkość.
- Przez ostatnie kilka lat opracowywany jest - przez Konfederację Zjednoczonej Ziemi, globalny rząd - nowy plan. Księżyc Jupitera poddane zostały badaniom oraz eksploracji. Nowe, kosmosmiasta budowane przez roboty zaczęły wypełniać powierzchnię. Przyszła pora wysłać pierwszą grupę kolonizatorów, aby zaludnili zbudowane poza Ziemią miasta i zaczęli tworzyć nowe społeczeństwa.
- Promy kosmiczne będą niedługo startować, więc dziś wybierana będzie załoga.
- Aby stworzyć podobne i spójne społeczeństwa załogi tworzone będą w oparciu o moralność i wspólne przekonania. W każdym promie znajduje się krótkie wyjaśnienie założeń na których oparte będzie dane społeczeństwo.
- Za chwilę wybierzesz, w której załodze chciałbyś być w oparciu o to, jak głęboko zgadzasz się z opisem danego promu. Każdy prom ma określoną pojemność. Kiedy podejmiesz decyzję, usiądź obok plakatu dla danego promu. Gdy wszystkie miejsca będą zajęte kolejny chętny będzie zmuszony wybrać inny prom.

A:

- Daj uczestnikom 5-10 min (w zależności od rozmiaru grupy) na przyjrzenie się plakatom i zajęcie miejsc.
- Gdy załogi zostaną wybrane, każda z nich musi wymyślić i spisać nazwę i motto swojego promu (15 minut).

N:

Prom musi zostać przygotowany do startu. Ustawcie krzesła w kręgu. Wszyscy muszą zająć miejsca. Złapcie się w załogach za ręce, zamknijcie oczy i skoncentrujcie się. Gdy zakończy się odliczanie, statki opuszczają Ziemię a cała załoga wejdzie w stan hibernacji, głęboki sen, w którym pozostaniecie przez całą podróż. 10... 9 ... 8 ... 7 ... 6 ... 5 ... 4 ... 3 ... 2 ... 1

Promy opuściły atmosferę. [PAUZA]

Podróż się rozpoczęła. [PAUZA]

Wszyscy śpią. [PAUZA]

[BUM! Krzyknij lub uderz w stół aby zrobić hałas]

Nastąpił niespodziewany wypadek: Promy obrały niebezpieczny kurs i wleciały w Pas Asteroid znajdujący się pomiędzy Marsem a Jowiszem. Promy zbudowane są tak, aby być odporne na uszkodzenia, ale bardzo ważne jest, aby wszyscy osadnicy bezpiecznie dotarli do kolonii. Musicie przywiązać się teraz do siebie, aby bezpiecznie wylądować.

A:

- Daj uczestnikom 5 minut na przywiązanie się do siebie nawzajem najciaśniej jak mogą, jeżeli to możliwe to również do krzeseł, stołów lub dowolnej innej infrastruktury w okolicy. Muszą w tym celu wykorzystać swoje ubrania lub inne przedmioty osobiste, które mają przy sobie. Alternatywą może być „ludzki węzeł”.

N:

Pas Asteroid został bezpiecznie minięty. Teraz musicie jak najszybciej uwolnić się i wrócić do pracy. Jest tylko jedna zasada: nie możecie uwolnić siebie samych, jedynie osoby obok was.

A:

Uczestnicy mają 5 minut na wykonanie zadania

N:

- Zbliżacie się do Jowisza; Za parę dni promy doleczą do celu. Gdy doleciecie do swoich dedykowanych kolonii musicie być gotowi na osadzenie się i rozpoczęcie nowych społeczeństw, za które jesteście odpowiedzialni. Musicie teraz stworzyć własną konstytucję.
- Wskazówki do stworzenia konstytucji:
 1. Pierwszy rozdział konstytucji to „Podstawowe zasady” - musicie czerpać inspirację ze zdań, które podano na początku, a które zdecydowały o waszym wyborze promu.
 2. Drugi rozdział to „Prawa i obowiązki obywateli”. Aby napisać ten rozdział, musicie spojrzeć wstecz na podstawowe zasady i przekształcić je w praktyczne przepisy, które określają, co obywatele/obywatelki powinni/y robić dla społeczeństwa (obowiązki) i co społeczeństwo im zapewni (prawa).
 3. Trzeci rozdział to „Rząd”. W tej części należy wyjaśnić, w jaki sposób społeczeństwo będzie zarządzane: czy będzie to demokracja? monarchia? czy będą wybory? parlament? kto będzie miał prawo głosować?
 4. Ostatnia sekcja to „Prawo”. Powinna uwzględniać zapisy, co jest akceptowane a co jest zabronione przez prawo.

Każda sekcja powinna zawierać minimum 5, ale nie więcej niż 8 paragrafów. Zwracajcie uwagę na to co w nich umieszczacie. Paragrafy powinny być krótkie i czytelne, aby na pewno o niczym nie zapomnieć. Pamiętajcie również, że w razie różnicy zdań musicie zdecydować, jakie kroki podjąć, aby zadecydować o tym, co zostanie włączone a co pominięte.

A:

- Uczestnicy dostają 1,5 godziny na spisanie swoich konstytucji. Przypomnij im, żeby spisali je na plakacie lub dużych kartkach papieru ponieważ konstytucja musi być widoczna z daleka w dalszej części ćwiczenia. Gdy wszyscy skończą, poproś o zawieszenie konstytucji obok plakatu ze zdaniem z pierwszej części zadania.

N:

Minęło kilka lat, każda kolonia żyje zgodnie ze swoją konstytucją. Konfederacja Zjednoczonej Ziemi przysłała roboty, aby zbudowały kosmiczne autostrady i wreszcie jest możliwość poruszania się między koloniami. Jest to świetna okazja, aby zdobyć nowych obywateli/nowe obywatelski oraz żeby każdy miał możliwość zobaczenia, co inne społeczeństwa zbudowały na swoich księżycach. Każdy z was musi teraz podjąć decyzję czy zostaje w waszej kolonii, aby powitać gości, przedstawić zasady funkcjonowania waszej społeczności i spróbować zdobyć nowych mieszkańców czy też chce wyruszyć w podróż, aby odkrywać inne społeczeństwa.

A:

- Daj uczestnikom kilka minut na decyzję.
- Poproś podróżników aby wstali i zaczęli swoją podróż. Podróżnicy mają około 15 minut na zwiedzenie sąsiednich kolonii, przeczytanie ich konstytucji i rozmowę z mieszkańcami o ich społeczeństwie.
- Po upływie 15 minut poproś wszystkich o powrót do ich kolonii i zajęcie swoich miejsc.
- Jeżeli nikt nie wstanie, pomiń następną część zadania i idź od razu do ostatniej narracji i akcji. Jeżeli nikt nie zostanie w jednej lub więcej społeczności, kontynuuj ćwiczenie zgodnie ze scenariuszem.

N:

Podróżnicy odkryli nowe światy. Teraz przyszedł czas, aby zdecydować o tym, czy zostajecie na pierwszym księżycu, na którym wylądowaliście, z ludźmi, z którymi podróżowaliście, czy też chcecie przeprowadzić się gdzieś indziej. Może na innym księżycu znalazłeś/aś konstytucję bliższą twoim wartościom, taką, która zawiera zasady, z którymi się głęboko utożsamiasz. Możesz zdecydować o zmianie społeczności. Czy to będzie ta, do której dołączyłeś dawno temu i pomogłeś ją zbudować? Czy będzie to nowa, która bardziej ci odpowiada? Zamknijcie oczy i w ciszy, przez minutę zastanówcie się nad tym, co chcecie zrobić. [pauza] Teraz niech wstaną ci, którzy chcą zmienić społeczeństwo i przejdą na wybrany księżyc.

A:

- Przeznacz kilka minut na zmianę.
- Poproś nowe grupy o przywitanie się ze sobą.

N:

Przyszła pora, aby uznać swoją przynależność do społeczności, w której zdecydowałeś się żyć w obecności twoich rodaków. Każdy z was powinien podpisać konstytucję i powiedzieć na głos „Ogłaszam się obywatelem/ką [Nazwa kolonii]”. Następnie, gdy wszyscy już wykonają zadanie zacznijcie bić sobie nawzajem brawo. Spróbujcie być głośniejsi od innych grup!

A:

- Przeznacz kilka minut na „deklaracje” a następnie daj sygnał i przeznacz minutę na owacje wieńczące to ćwiczenie.

Lista stwierdzeń

Plakaty zostały losowo wygenerowane z listy poniżej: (1-6) utworzonej na podstawie Traktatu o Unii Europejskiej z Maastricht, (7-8) - na podstawie Traktatu Lizbońskiego.

1. Rozwijanie i umacnianie demokracji i praworządności oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności.
2. Zachowanie pokoju i wzmocnienie bezpieczeństwa międzynarodowego.
3. Poprawa w szczególności środowiska pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.
4. Pragnienie pogłębiania solidarności między narodami w odniesieniu do ich historii, kultury i tradycji.
5. Zdecydowany promować postęp gospodarczy i społeczny dla ludzi.
6. Umocnienie pozycji celu, jakim jest ułatwienie swobodnego przepływu osób.
7. Prawo do życia dla wszystkich jest chronione przez prawo.
8. Nikt nie może być poddany torturom ani niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.
9. Nikt nie może być trzymany w niewoli lub w poddaństwie.
10. Nikt nie powinien być zobowiązany do wykonywania pracy pod przymusem lub obowiązkowej.
11. Wyrok należy wygłosić publicznie, ale prasa i opinia publiczna mogą zostać wykluczeni z całości lub części procesu w interesie moralności, porządku publicznego lub bezpieczeństwa narodowego.
12. Każdy ma prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu i korespondencji.
13. Każdy ma prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania.
14. Każdy ma prawo do wolności wypowiedzi. Korzystanie z tych swobód, ponieważ pociąga za sobą obowiązki z nimi związane, może podlegać formalnościom, warunkom, ograniczeniom lub karom przewidzianym przez prawo.
15. Mężczyźni i kobiety w wieku małżeńskim mają prawo do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny zgodnie z prawem.
16. Każda osoba fizyczna lub prawna ma prawo do pokojowego korzystania ze swojej własności. Nikt nie będzie pozbawiony swego mienia, z wyjątkiem interesu publicznego i z zastrzeżeniem warunków określonych przez prawo.
17. Nikt nie powinien być pozbawiony prawa do nauki.
18. Godność ludzka jest nienaruszalna. Musi być szanowana i chroniona.
19. Należy szanować wolność i pluralizm mediów.
20. Sztuka i badania naukowe muszą być wolne od ograniczeń. Należy szanować wolność akademicką.
21. Wszelka dyskryminacja ze względu na dowolny powód, taki jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub inne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna musi być zabroniona.
22. Należy zapewnić równość kobiet i mężczyzn we wszystkich obszarach, w tym w zakresie zatrudnienia, pracy i wynagrodzenia.
23. Dzieci mają prawo do takiej ochrony i opieki, jaka jest konieczna dla ich dobra. Mogą swobodnie wyrażać swoje opinie. Ich punkt widzenia należy wziąć pod uwagę w kwestiach, które ich dotyczą, w zależności od ich wieku i dojrzałości.
24. Każdy pracownik ma prawo do warunków pracy szanujących jego zdrowie, bezpieczeństwo i godność.
25. Każdy pracownik ma prawo do ograniczenia maksymalnych godzin pracy, dziennego i tygodniowego okresu odpoczynku oraz co rocznego okresu płatnego urlopu.
26. Rodzina korzysta z ochrony prawnej, ekonomicznej i społecznej.
27. Każdy ma prawo dostępu do profilaktycznej opieki zdrowotnej i prawo do korzystania z leczenia.
28. Wszystkich oskarżonych uważa się za niewinnych, dopóki ich wina nie zostanie udowodniona zgodnie z prawem.

Przykłady plakatów

PLAKAT 1

1. Wszystkich oskarżonych uważa się za niewinnych, dopóki ich wina nie zostanie udowodniona.
2. Godność ludzka jest nienaruszalna. Musi być szanowana i chroniona.
3. Dzieci mają prawo do takiej ochrony i opieki, jaka jest konieczna dla ich dobra. Mogą swobodnie wyrażać swoje opinie. Ich punkt widzenia należy wziąć pod uwagę w kwestiach, które ich dotyczą, uwzględniając ich wiek i dojrzałość.
4. Pragnienie pogłębiania solidarności między narodami w odniesieniu do ich historii, kultury i tradycji....
5. ...
6. ...

PLAKAT 2

1. Nikt nie może być trzymany w niewoli lub w poddaństwie.
2. Prawo do życia dla wszystkich jest chronione przez państwo.
3. Każdy ma prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania.
4. Ułatwienie swobodnego przepływu osób jest kluczowe....
5. ...

PLAKAT 3

1. Każdy ma prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu i korespondencji.
2. Każdy pracownik ma prawo do ograniczenia maksymalnych godzin pracy, dziennego i tygodniowego okresu odpoczynku oraz co rocznego, określonego przepisami prawa, płatnego urlopu.
3. Należy zapewnić równość kobiet i mężczyzn we wszystkich obszarach, w tym w zakresie zatrudnienia, pracy i wynagrodzenia
4. Należy szanować wolność i pluralizm mediów
5. ...

PLAKAT 4

1. Poprawa środowiska pracy w celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.
2. Każdy ma prawo dostępu do profilaktycznej opieki zdrowotnej i prawo do korzystania z leczenia.
3. Zdecydowane promowanie postępu gospodarczego i społecznego.
4. Każdy ma prawo do wolności wypowiedzi. Korzystanie z tych swobód, ponieważ pociąga za sobą obowiązki z nimi związane, może podlegać formalnościom, warunkom, ograniczeniom lub karom przewidzianym przez prawo....
5. ...

PLAKAT 5

1. Nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.
2. Wszelka dyskryminacja ze względu na dowolny powód, taki jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub inne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna musi być zabroniona.
3. Nikt nie powinien być pozbawiony prawa do nauki.
4. Rodzina korzysta z ochrony prawnej, ekonomicznej i społecznej.
5. ...

PLAKAT 6

1. Każdy pracownik ma prawo do warunków pracy szanujących jego zdrowie, bezpieczeństwo i godność.
2. Wyrok należy wygłosić publicznie, ale prasa i opinia publiczna mogą zostać wykluczone z całości lub części procesu w interesie moralności, porządku publicznego lub bezpieczeństwa narodowego.
3. Każda osoba fizyczna lub prawna ma prawo do pokojowego korzystania ze swojej własności. Nikt nie będzie pozbawiony swego mienia, z wyjątkiem interesu publicznego i z zastrzeżeniem warunków określonych przez prawo
4. Rozwijanie i umacnianie demokracji i praworządności oraz poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności.
5. ...

PLAKAT 7

1. Zachowanie pokoju i wzmocnienie bezpieczeństwa międzynarodowego.
2. Mężczyźni i kobiety w wieku małżeńskim mają prawo do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny zgodnie z prawem.
3. Nikt nie powinien być zobowiązany do wykonywania pracy pod przymusem lub obowiązkowej
4. Sztuka i badania naukowe muszą być wolne od ograniczeń. Należy szanować wolność akademicką.
5. ...